

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/216/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914211793
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7914211793.2

Rozhodnutie

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou, v právnej veci navrhovateľa M. O., C.. XX.X.XXXX, S. K. Č..XX, zastúpeného JUDr. Emíliou Širotníkovou, advokátkou so sídlom M.R.Štefánika 3197/32, Trebišov, proti odporkyňi Y. O., U.. H.A., C.. XX.X.XXXX, bytom S. XXXX/X, D., zastúpenej JUDr. Ivetou Kohanovou, advokátkou so sídlom Garbiarska 16, Košice, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej O. O., C.. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l i :

I. Manželstvo navrhovateľa M. O., C.. XX.X.XXXX a odporkyne Y. O., U.. H., C.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v obci Č., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu D., vo zväzku 37, ročník XXXX, na strane 246, pod poradovým číslom 142, r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode zveruje maloletú O. O., C.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej O. sumou 50 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou O..

- každý páry kalendárny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

- každý kalendárny rok od 1.7. od 9.00 hod do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod.

s tým, že matka je povinná v uvedené dni a v uvedenom čase dieťa na styk pripraviť a odovzdať otcovi pred bytovým domom, v ktorom býva matka a otec je povinný v uvedené dni a v uvedenom čase dieťa prevziať a po ukončení styku dieťa matke odovzdať pred bytovým domom, v ktorom býva matka.

VI. Účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa domáhal rozvodu manželstva, ktoré uzavrel s odporkyňou dňa 15.11.2008. Uviedol, že dňa 6.6.2012 podala odporkyňa návrh na rozvod, konanie sa viedlo pod sp.zn. 16P/152/2012. V konaní bol po kompletnom a podrobnom dokazovaní dňa 16.4.2014 vyhlásený rozsudok, ktorým súd manželstvo rozviedol a na čas po rozvode zveril maloletú O. do osobnej starostlivosti otca, matke uložil vyživovaciu povinnosť vo výške 100 € a taktiež upravil styk matky s dieťaťom. Matka však s rozsudkom nesúhlasila a tak účelovo dňa 22.4.2014 vzala návrh na rozvod po vyhlásení rozsudku späť, čo odôvodnila tým, že odstupom času prehodnotila svoj názor a rozvádzať sa nechce. Išlo o klamstvo a skutočnosť bola v úplnom rozpore s týmito tvrdeniami. Po späťvzatí sa vzťahy

medzi manželmi absolútne nezmenili, nebol tu ani len náznak obnovy spolužitia a ani len náznak záujmu o maloletú O. zo strany matky. Krajský súd uznesením č.k. 8CoP/266/2014 zo dňa 30.6.2014 pripustil späťvzatie návrhu, zrušil rozsudok prvostupňového súdu a konanie zastavil. Odporkyňa sa doteraz nepokúsila o žiadnu obnovu spolužitia, nekontaktovala navrhovateľa, ani maloleté dieťa a skutkový stav bol v čase podania tohto návrhu presne taký ako v čase vyhlásenia rozsudku. Manželia žijú oddelene, maloletá O. je v domácnosti otca, ktorý sa o ňu stará.

Na čas po rozvoде navrhol zveriť maloletú O. do svojej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Matke uložiť povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 160 € mesačne, vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca. Styk matky s dieťaťom navrhol upraviť tak, aby bola matka oprávnená stretávať sa s dcérou prvé štyri mesiace po právoplatnosti tohto rozsudku každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti otca bez prítomnosti otcových rodičov a každý prvý utorok v mesiaci v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti otca bez prítomnosti otcových rodičov v mieste bydliska maloletej. Od štvrtého mesiaca po právoplatnosti rozsudku každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 16.00 do 19.00 hod. bez prítomnosti otca a bez prítomnosti otcových rodičov a každý prvý utorok v mesiaci v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. bez prítomnosti otca a bez prítomnosti otcových rodičov.

Odporkyňa sa k návrhu nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 15.11.2008 v Obci Č.. U oboch ide o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko mali účastníci v Obci K. Č..XX. Z manželstva pochádza jedno dieťa, maloletá O. O., C.. XX.X.XXXX.

Z obsahu spisu sp.zn. 16P/152/2012 bolo zistené, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2012, spoločne nehospodária ani spoločne nezabezpečujú starostlivosť o dieťa. Y. O. vo svojej výpovedi uviedla, že k vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo, keď odporca začal požívať alkohol vo väčšej miere. Od uvedenej doby sa odporca voči navrhovateľke správal agresívne a viackrát ju sotil. Denne dochádzalo k ponižovaniu a urážaniu zo strany odporcu, aj za prítomnosti maloletej dcéry. Zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala 27.5.2012. Mala má zato, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo neplní ani v budúcnosti nemôže plniť svoj spoločenský účel. Po prerušení spolužitia niet nádeje na jeho obnovenie. Manželstvo nevytváralo vhodné prostredie ani pre výchovu maloletej dcéry. Od podania návrhu vo veci samej do vyhlásenia rozsudku 16.4.2014 sa ani jeden z manželov nepokúsil o obnovu spolužitia. Komunikácia manželov sa zúžila len na zasielanie sms-správ týkajúcich sa stretnutia matky s dieťaťom, ktoré bolo v období ostatného roka a pol v nepretržitej starostlivosti starých rodičov zo strany otca a otca. Vzájomné konflikty manželov dlhodobo riešili aj orgány činné v trestnom konaní. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že dcéru mala možnosť vidieť len občas, keď dal na to otec povolenie a len za jeho prítomnosti vo dvore rodinného domu, v ktorom dieťa býva. S dieťaťom trávila max. 20-30 minút. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že styk matky s dieťaťom obmedzuje z dôvodu obavy jej nepriaznivého vplyvu na dieťa ako členky scientologickej cirkvi. Patrik Sokoli vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod uviedol, že tvrdenia manželky sa nezakladajú na pravde, nikdy nebol agresívny a nemal ani žiadne agresívne sklony. Matka sa o dieťa skoro vôbec nestarala a nezaujímal, videla ju nanajvýš 2 krát týždenne po dobu cca 30 minút. So zverením dieťaťa do starostlivosti matky nesúhlasí. Mal zato, že dieťa má k nemu vytvorený lepší citový vzťah.

Z výpovede navrhovateľa v tomto konaní súd zistil, že za hlavnú príčinu rozvratu manželstva považuje pracovné povinnosti manželky, ktorá sa nevenovala rodine, chodila neskoro domov, venovala sa firemnému časopisu a rôznym kurzom scientológie, na ktoré nútila aj jeho. Od mája 2012 spolužitie neobnovili. Od súdneho výkonu rozhodnutie, t.j. od kedy je dieťa opäť v osobnej starostlivosti matky, videl maloletú O. len raz v materskej škole dňa 23.12.2014. Druhýkrát sa pokúsil dieťa navštíviť koncom roka 2014, no potom čo videl do bytového domu, kde manželka s dcérou bývajú, vchádzať svokrovcov a manželov M. - pracovne nadriadených odporkyne, odišiel.

Uviedol a preukázal, že naďalej je zamestnancom spoločnosti D., O..U..L., kde dosahuje čistý príjem 304,84 € mesačne. Označil svoje pravidelné mesačné výdaje, ktoré boli preukázané listinnými dôkazmi v konaní sp.zn. 16P/152/2012, nasledovne: hypotekárny úver 450 €, inkaso 134 € a telefón 45 €. Od 10/2014 býva opäť v novostavbe v Obci K., ktorá bola miestom posledného spoločného bydliska manželov.

Odporkyňa vo svojej výpovedi označila za hlavnú príčinu rozvratu manželstva maximálnu rozdielnosť v názoroch na život. Podľa jej názoru išlo o neuvážené uzavretie manželstva. Zo strany manžela sa cítila byť obmedzovaná.

Ďalej uviedla, že naďalej pracuje v spoločnosti Q.. Preukázala, že za obdobie 1-7/2014 dosiahla čistý priemerný príjem 1.076 €. Svoje pravidelné mesačné výdaje označila a následne vo svojej výpovedi upresnila výšku nasledovne: strava 200 €, materská škola 30, nájom za byt 270€, oblečenie 100€, výdaje na domácnosť 60€, telefón 20€, právne služby 100€, náklady na auto 70 € a sporenie 100 €.

Účastníci predložili súdu prepis časti sms-správ a tel. hovorov, ktoré si zasielali v priebehu mesiacov 10,11,12/2014. Z obsahu správ súd zistil, že matka mnohokrát nereagovala na textové správy či telefónne hovory otca. Taktiež bolo zistené, že sa rodičia nevedeli dohodnúť na mieste stretnutia s dieťaťom v 12/2014, každý trval na svojom výbere a tak sa styk nakoniec nerealizoval.

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/202/2012 zo dňa 20.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu č.k.8CoP/176/2014 zo dňa 30.6.2014, právoplatným dňa 22.7.2014 bola maloletá O. O. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené neploleté dieťa.

Na návrh matky prebiehalo na tunajšom súde konanie o výkon vyššie uvedeného rozhodnutia pod sp.zn. 11Em/2/2014. Dňa 3.10.2014 bolo dieťa odňaté otcovi a odovzdané do osobnej starostlivosti matky.

Pod sp.zn. 16P/254/2014 prebieha na tunajšom súde konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností. Uznesením č.k. 16P/254/2014 zo dňa 26.9.2014 súd zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia mal. O. do svojej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/254/2014 zo dňa 27.11.2014 súd upravil predbežným opatrením styk otca s dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou O. každú kalendárnu nedeľu od 13.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky, v mieste bydliska matky. Otec je povinný v uvedené dni a v uvedenom čase dostaviť sa na miesto realizácie styku a matka je povinná v uvedené dni a v uvedených časoch dieťa na styk pripraviť, styk reálne umožniť a byť prítomná v mieste realizácie styku. Proti obidvom uzneseniam boli v zákonnej lehote podané odvolania, o ktorých doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov adresovaného právnej zástupkyňi navrhovateľa bolo zistené, že maloletá O. pravidelne navštevuje materskú školu. Dieťa s otcom nekomunikuje z dôvodu, že nemá o to záujem .

Podľa § 23 ods. 1- 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) v účinnom znení, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods.1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1, veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného..

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti od r. 2012 nepretržite. Ani jeden z manželov sa nepokúsil od uvedeného obdobia o obnovu spolužitia. Komunikácia medzi manželmi sa zúžila na boj o osobnú starostlivosť o jediné dieťa, ktoré z toho manželstva pochádza, čo viedlo postupne k trvalému rozvratu vzťahu medzi manželmi, vzájomnej nevraživosti a nenávisťi. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že prvotnou príčinou rozvratu manželstva bola povahová rozdielnosť, rozdielnosť v názoroch a postojoch na spoločný život, hodnotový rebríček. Zatiaľ čo odporkyňa uprednostnila pracovnú kariéru pred pozíciou manželky a matky, navrhovateľ bol zástancom tradičnej rodiny. Spoločné voľné chvíle venovali výstavbe rodinného domu, zatiaľ čo starostlivosť o dieťa zabezpečovali starí rodičia z otcovej strany. Manželia nezvládali už prvotné problémy objavujúce sa po uzavretí manželstva. Späťvzatie návrhu na rozvod po vyhlásení 1.rozsudku o rozvode odôvodnené snahou o obnovu spolužitia súd považuje za tendenčné. Ako bolo ďalším dokazovaním preukázané, p. O. nemala nikdy v úmysle obnoviť spolužitie s manželom.

Manželstvo účastníkov si neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, je len formálnym zväzkom dvoch ľudí, ktorý voči sebe pociťujú neprekonateľnú nenávisť. Za takéhoto skutkového stavu nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, preto súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia návrhu vyhovel a manželstvo rozviedol.

Maloletá O. bola po prerušení spolužitia rodičov najskôr cca 6 mesiacov v starostlivosti matky, pričom otcovi bol odopieraný styk s dieťaťom. Po nariadení predbežného opatrenia o úprave styku, matka umožnila otcovi styk s dieťaťom s tým, že otec dieťa matke odmietol vrátiť a po dobu cca roka a pol sa matka stretávala s dieťaťom len občas, podľa pokynov otca, len na dvore rodinného domu starých rodičov O.. Až v 10/2014 v rámci výkonu rozhodnutia bolo dieťa odňaté otcovi a odovzdané do osobnej starostlivosti matky. Z výpovedi účastníkov a predložených textových správ bolo preukázané, že styk otca s dieťaťom sa opäť nerealizuje napriek nariadenému predbežnému opatreniu. Obaja rodičia v priebehu tohto, ale aj iných konaní opakovane nerešpektujú rozhodnutia súdu.

Maloletá O. prosperovala tak v osobnej starostlivosti matky ako aj otca. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre osobnú starostlivosť o dieťa. Dieťa má vytvorený kladný vzťah k obom rodičom, ktorý je však od útleho detstva poznačený nezodpovedným chovaním oboch rodičov, ktorí dieťa využívajú ako prostriedok na vydieranie, prostriedok osobnej pomsty voči tomu druhému.

Dieťa sa v súčasnosti nachádza v osobnej starostlivosti matky. V záujme dieťaťa, zachovania stability výchovného prostredia, súd na čas po rozvode ponechal dieťa v jej osobnej starostlivosti.

Obom rodičom ponechal právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok, pretože nebola preukázaná žiadna okolnosť odôvodňujúca obmedzenie tohto práva.

V zmysle § 24 ods.1 v spojení s § 62 Zákona o rodine, súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 50€ mesačne. Súd pri určovaní výšky výživného vychádza z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, je však limitovaný schopnosťami a možnosťami povinného rodiča. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v súčasnosti je v schopnostiach otca prispievať na výživu dieťaťa maximálne súdom určenou výškou výživného. Súd zohľadnil taktiež skutočný záujem otca o výchovu a starostlivosť o dieťa. V rámci realizácie styku bude otcovi umožnené, aby sa na výžive podieľal aj vecnou formou. Matka, ktorej príjem viac než dvojnásobne prevyšuje príjem otca, bude pokrývať potreby dieťaťa vo väčšej miere.

Súd upravil styk otca s dieťaťom v zmysle § 25 ods.2 Zákona o rodine tak ako je uvedené vo výroku rozsudku. Pri určovaní rozsahu styku súd bral do úvahy najmä predškolskú prípravu dieťaťa počas pracovného týždne a právo rodiča tráviť s dieťaťom rovnocenný čas počas dní voľna (víkendov a letných prázdnin). Dieťa bolo v starostlivosti otca nepretržite niekoľko mesiacov, otca a starých rodičov veľmi dobre pozná, má k nim vytvorený kladný vzťah, preto potrebu obmedzovania styku prítomnosťou matky, či neprítomnosťou starých rodičov súd považuje za nedostatočne podloženú. Dieťa sa bezproblémovo prispôbilo životu s matkou napriek jej niekoľkomesačnej absencii a preto je súd presvedčený, že aj opätovne trávenie času s otcom a jeho rodinou bude pre dieťa prirodzené.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Účastníci sú povinní oznámiť po právoplatnosti rozsudku príslušnému orgánu povereného evidenciou osôb zmeny, ktoré nastali v ich osobnom stave v dôsledku rozvodu manželstva.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričného úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.